



Nationale Bomen Top 50: Veilige geluksbrenger

In 2022 werd de Nationale Bomen Top 50 (www.nationalebomentop50.nl) gelanceerd ter gelegenheid van het vijftigjarig jubileum van Nationale Bomenbank. Iedereen in Nederland had de mogelijkheid om een boom aan te melden door middel van een foto, originele titel en persoonlijk verhaal. Er werden 98 bomen in heel Nederland aangemeld. Uiteindelijk werden er vijf winnaars gekozen, die nu levenslang gratis verzorgd worden door Nationale Bomenbank. Met de Nationale Bomen Top 50 en het selecteren van vijf winnaars wil Nationale Bomenbank het bewustzijn met betrekking tot oude bomen vergroten en het belang ervan benadrukken. In dit artikel lichten wij een van de winnaars, Veilige geluksbrenger in Eefde, uit. Wat is het verhaal achter de boom en hoe gaat Nationale Bomenbank de komende jaren het beheer toepassen, zodat deze parel tot in lengte van jaren behouden blijft?

Auteur: Dirk Doornenbal, Nationale Bomenbank



Nadina Galle

Nadina Galle, Ecologisch ingenieur en ambassadeur van de Veilige geluksbrenger:

“Bomen fungeren als de schakel tussen het verleden en de toekomst, getuigen van ontelbare levensmomenten. Ze zijn levende wezens, ademende verhalen die onze verbeelding prikkelen. Bomen brengen generaties samen, en het besef dat ze eeuwenlang kunnen standhouden, is een waardevolle erfenis voor onze kinderen, net zoals de Veilige geluksbrenger dat was voor de 14-jarige Suzy. Bomen torsen de last van geschiedenis met zich mee.”

Ton Rotteveel: eigenaar van de Veilige geluksbrenger.

Voor Maria en mijzelf (en de rest van de familie) is deze boom een levend stuk familiegeschiedenis en alleen daarom al de moeite van het behouden waard. Maar dat is niet alles: met deze geweldige boom zijn we al "klimaat geadapteerd: in de zomer dat het meer dan 40 graden werd kwam de huistemperatuur niet boven de 23, en dat zonder airco! En natuurlijk is daar het leven in de prachtige boom: eekhoorns, spechten, mezen en wat al niet meer, en onder de boom in het voorjaar tapijten van winterakonieten, sneeuwkllokjes, krokussen en wat al niet meer. Geweldig!

Het verhaal van Veilige geluksbrenger in Eefde

Deze monumentale linde was er niet meer geweest als het advies in 1933 was gevolgd om de boom weg te halen. De grootouders van de aanmelder, en ook eigenaar van de boom, weigerden dat. Een terechte keus, want

de boom bleek geluk te brengen. In de oorlog werd de kroon van de linde gebruikt door een onderduikster om in te luchten. Ze kon hierboven zelfs studeren. Toen de huidige eigenaren in het huis gingen wonen, zei grootmoeder: ‘Hij brengt geluk!’, en in elk geval is het leven van de huidige eigenaren gelukkig verlopen. Er wordt genoten van het jonge blad, de geurende bloesem met zoemende insecten en de beschutting de het bladerdek geeft aan alle voorjaarsbloemen. Ecologisch ingenieur Nadina Galle heeft zich aan deze waardevolle boom verbonden als ambassadeur.

Langjarig beheerplan

De prijs voor de vijf winnaars van de Nationale Bomen Top 50 is levenslange gratis boomzorg door Nationale Bomenbank. Om dit gestructureerd en doordacht aan te pakken, is in april/mei 2023 gestart met het opstellen van een langjarig beheerplan door zusterbedrijf Terra Nostra, in de persoon van *veteran tree specialist* Bart van Duijnhoven. Het doel is de linde duurzaam te behouden, waarbij de veiligheid voor de omgeving in acht wordt genomen. Naast de beoordeling gericht op de veiligheid, zijn ook de groeiplaats en de ecologische kwaliteiten en ecosysteemdiensten van de boom beoordeeld.

Ecosysteemdiensten

Met de Nationale Bomen Top 50 probeert Nationale Bomenbank het bewustzijn van het belang van oude bomen te vergroten. Het belang van Veilige geluksbrenger wordt onder andere zichtbaar door de ecosysteemdiensten die hij vervult.

De gewone linde, *Tilia x europaea*, geplant omstreeks 1870, is een oer-Hollandse boom met een imposante geschiedenis en hoge score aan ecosysteemdiensten. Veilige geluksbrenger heeft een koolstofvoorraad van 7500 kilo, vangt 6000 liter water en 2858 gram aan luchtvervuilende stoffen af. De linde produceert met 2364 vierkante meter blad 3 kilo zuurstof per jaar.

Boomveiligheid en groeiplaats

Bij Veilige geluksbrenger zijn beperkte boomtechnische gebreken vanuit het perspectief van boomveiligheid vastgesteld. Om de veiligheid voor de omgeving te waarborgen en ook de natuurlijke habitat te behouden, zijn in de zomer van 2023 snoeiwerkzaamheden uitgevoerd door de boomspecialisten van Nationale Bomenbank. Deze snoei richtte zich op het uitlichten

van de buitenrand van sterk opgaande en dominante takken in de kroon. Hierbij was het van belang om de habitus van de kroonrand en de binnenkroon intact te laten; vanuit de binnenkroon kan de gewone linde efficiënt zijn bladmassa herstellen.

Veilige geluksbrenger staat deels verscholen in de achtertuin. Hij heeft een prachtige groeiplaats, ingericht met een diversiteit aan stinzenbeplanting. Het beheer en inrichting van deze groeiplaats biedt ruimte voor de natuurlijke bladkringloop. En dat is mooi, want de linde staat bij uitstek bekend als een bodemverbeteraar via zijn blad. Het betreft hier daarom een boomvriendelijke groeiplaatsinrichting waarvan het gewenst is om deze voort te zetten.

Ecologische waarde

Veilige geluksbrenger vormt een ecologische meerwaarde voor de omgeving. De linde staat als soort bekend om zijn soortenrijkdom. Dit houdt in dat diverse flora en fauna afhankelijk zijn van deze boom. De vruchtdracht en bloeiwijze zijn een voedselbron voor vele soorten. Daarnaast draagt de vrij natuurlijke groeiplaats, waarbij extensief beheer wordt toegepast, sterk bij aan de ecologische waarde. Zo hebben de volwassen insecten van veel ongewervelden namelijk nectar nodig om te overleven.

Beheervisie en -plan

Het is van belang dat in 2050 Veilige geluksbrenger in minimaal vergelijkbare conditie verkeert, waarbij de ecologische waarde van de boom en zijn directe omgeving toenemen. Natuurlijke processen van de gewone linde worden hier gevolgd, waarbij de veiligheid voor omgeving gewaarborgd blijft.

Nationale Bomenbank heeft samen met de eigenaren het beheerplan vastgesteld tot 2032. Daarna zal het plan geëvalueerd worden en een vervolgplan opgesteld worden, waarbij de huidige visie leidend is. Dit, om deze waardevolle boom nog in de lengte van jaren te kunnen behouden.



BE SOCIAL
Scan, lees & deel!